

Sargs.lv: Cēsīs veidos rūpnīcu bruņutransportieru ražošanai

Lai šogad Latvijā uzsāktu daļēju, bet no 2023. gada – jau pilnu “Patria” 6x6 bruņutransportieru komplektēšanu, uzņēmums “Patria Latvia” aktīvi meklē darbiniekus – gan automehāniķus, gan citus tehniskos speciālistus, intervijā “Sargs.lv” norāda uzņēmuma “Patria Latvia” izpilddirektors Uģis Romanovs. Vienlaicīgi šogad jāsākas arī jaunas rūpnīcas ēkas celtniecībai Cēsīs un apkārtējās infrastruktūras pilnveidei, lai jau 2023. gadā Latvijā varētu saražot Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem paredzētās 6x6 bruņuplatformas, kā to paredz starp Latvijas un Somijas valdībām un uzņēmumu “Patria Group” noslēgtais līgums.

Raksts pārpublicēts no portāla Sargs.lv

“Patria Latvia” izpilddirektors stāsta, ka 2021. gads paliks atmiņā galvenokārt ar diviem lieliem notikumiem – 30. augustā tika parakstīts līgums starp Latvijas un Somijas Aizsardzības ministrijām un uzņēmumu “Patria” par 6x6 transportlīdzekļu iegādi, savukārt 3. novembrī Ādažu bāzē jau iebruca pirmie četri jaunie “Patria” bruņutransportieri.

Taču visintensīvākais darbs gaidāms tieši šogad, lai visu sagatavotu "Patria" 6x6 transportlīdzekļu pilnai komplektēšanai Latvijā, kā tas paredzēts, sākot ar 2023. gadu. Tas ietver gan kvalificēta personāla atlasīšanu, gan pašas rūpnīcas celtniecību un ar to saistītās infrastruktūras izveidi.

Jaunas rūpnīcas celtniecība Cēsīs

"Patria" 6x6 ražošana Latvijā notiks Cēsīs esošajā uzņēmumā SIA "Defence Partnership Latvia", kas ir "Patria Latvia" un SIA "UNITRUCK" kopuzņēmums.. Taču, lai uzņēmumā varētu veikt automašīnu pilnas komplektēšanas ciklu, ir nepieciešama lielāka ēka, kas jābūvē no jauna. Šobrīd notiek aktīvs darbs pie projekta izstrādes, lai viss atbilstu Latvijas vajadzībām – gan pašu transportlīdzekļu ražošanai, gan pēcpārdošanas pakalpojumiem, tai skaitā arī apkopes un garantijas servisam.

"Sākotnēji mēs koncentrējamies uz tādas infrastruktūras attīstību, kas būtu piemērota gala produkta komplektēšanai, lai, no Somijas saņemot daļēji nokomplektētus transportlīdzekļus, tos varētu pabeigt šeit. Taču pēdējais lēmums paredz, ka, sākot ar 2023. gadu, Latvijā tiks sākta šo mašīnu komplektācija pilnā apmērā."

Jāņem vērā, ka paralēli darba spēka meklējumiem un rūpnīcas būvniecībai ir vēl citi procesi, kas notiek vienlaicīgi – tehnoloģiju pārnese, personāla apmācība, visu nepieciešamo sertifikātu iegūšana, darbarīku un iekārtu iegādes, noliktavas izveide, drošības un informācijas tehnoloģiju tīklu uz sistēmu izveidošana un vēl daudzi citi. Atbilstoši sākotnējām aplēsēm ražošanas infrastruktūras sagatavošana izmaksās aptuveni 3 miljonus eiro.

"Šobrīd esošās kompetences pietiek, virzāmies uz priekšu sabalansēti, praktiski skaitot katru eiro. Galvenās funkcijas, kas nepieciešamas – mašīnbūves tehnikai un automehānikai, jo šogad Latvijā jau sāksim veikt daļēju 6x6 komplektāciju," stāsta "Patria Latvia" izpilddirektors.

Lai arī šobrīd viss virzās pēc plāna, savas korekcijas laika grafikā var ieviest dažādi ārēji faktori, tai skaitā arī iespējami piegāžu kavējumi Covid pandēmijas dēļ.

"Ar šo problēmu saskaramies jau šobrīd – pašlaik iekavējies process, lai varētu aprīkot darbnīcas ar drošības sistēmām un kamerām.. Gan mēs, gan "Patria" Somijā veic pastāvīgu riska menedžmentu. Lai veiktu uzdevumus noteiktajā laikā, jāstrādā vienlaicīgi ar vairākiem piegādātājiem," pārliecināts U. Romanovs.

Latvijas automehāniķi mācās Somijā

"Sargs.lv" jau rakstīja, ka kopš 2021. gada augusta uzņēmuma "Defence Partnership Latvia" automehāniķi atrodas uzņēmumā "Patria" Somijā, kur uzturēsies vēl līdz nākamā gada sākumam. Pašlaik viņi kopā ar somu kolēģiem veic "Patria" 6x6 komplektāciju, un piedalījušies arī to četru transportlīdzekļu salikšanā, kurus Latvijas bruņotie spēki saņēma šī gada rudenī.

Speciālisti nepieciešamās prasmes būs apguvuši tiktāl, lai jau 2022. gadā uzņēmumā SIA "Defence Partnership Latvia" Cēsīs varētu uzsākt daļēju, bet no 2023. gada – pilna cikla "Patria" 6x6 transportlīdzekļu ražošanu.

Kā stāsta U. Romanovs, lai saglabātu vienādas kvalitātes prasības un optimizētu ražošanu, daži procesi tiks veikti centralizēti, piemēram, kvalitātes kontrole un materiālu iegāde joprojām saglabāsies Somijas "Patria" pārziņā.

Lielākais izaicinājums – darba spēks

U. Romanovs pārliecinājies, ka Latvijā atrast atbilstoši kvalificētus darbiniekus – automehāniķus, metinātājus un citus speciālistus, nemaz neesot tik viegli, kaut arī piedāvātais atalgojums ir ļoti konkurētspējīgs un ietver cisas sociālās garantijas.

Tā kā ražošanas uzņēmums atrodas Cēsīs, tad, pirmkārt, potenciālie darbinieki tiek meklēti tuvējā apkārtnē – Cēsu, Valmieras, Raunas novadā. Ņemot vērā, ka pieprasījums pēc šādas kvalifikācijas speciālistiem reģionā iepriekš nav bijis tik liels, vairums potenciālo kandidātu ir atraduši citu darbu Rīgā vai devušies peļņā uz ārzemēm.

Taču "Defence Partnership Latvia" ir gatavs nodarbināt arī jaunos speciālistus, tāpēc jau uzsāktas sarunas gan ar Valmieras, gan Priekuļos esošo Vidzemes tehnoloģiju un dizaina tehnikumu, kur tiek sagatavoti topošie automehāniķi un mašīnbūves tehniķi.

Vēlāk ražošanas procesā būs jāiesaista vēl dažādu jomu speciālisti, tostarp kvalitātes kontroles speciālisti, loģistikas speciālisti, auto elektriķi. Arī viņiem 2022. gadā plānotas apmācības Somijā, lai pārņemtu labāko praksi un nepieciešamās kompetences.

Vairums metāla detaļu ražos Latvijā

Kā stāsta U. Romanovs, lielākā daļa no "Patria" 6x6 bruņutransportiera ražošanai nepieciešamajām detaļām, tostarp rāmis, korpuss, durvis un lūkas, ražos vairāki uzņēmumi tepat Latvijā.

"Sargs.lv" jau rakstīja, ka līdz šim vispārīgas vienošanās ar "Patria" ir noslēguši pieci uzņēmumi no Latvijas – SIA "EMJ Metāls", SIA "SFM Latvia", SIA "Metaro", SIA "Defence Partnership Latvia" un SIA "LANOS".

Plānots, ka SIA "LANOS" nodrošinās plaša klāsta produktus un pakalpojumus, tomēr pirmie pasūtījumi ir saistīti ar durvju un lūku ražošanu 6x6 transportlīdzekļiem. Tīkmēr uzņēmumos SIA "EMJ Metāls" un SIA "SFM Latvia" attiecīgi tiek ražotas atsevišķas detaļas, bruņutransportieru šasijas daļas un lūkas.

Tāpat sadarbība plānota ar vēl atsevišķiem mazākiem uzņēmumiem, kuri šobrīd vēl

gaida Aizsardzības ministrijas speciālo atļauju darbības uzsākšanai militāro produktu ražošanā.

Jau ziņots, ka pirmie četri jaunie “Patria” 6x6 transportlīdzekļi Ādažu bāzē ieripoja 2021. gada 3. novembrī. Nākamā bruņumašīnu piegāde plānota jau nākamā gada sākumā, savukārt visas platformas Latvijas bruņotie spēki saņems līdz 2029. gadam, tādējādi uzlabojot gan Sauszemes spēku Mehanizētās kājnieku brigādes, gan Zemessardzes vienību mobilitāti. No 2023. gada šie spēkrati pilnībā tiks komplektēti Latvijā, tādējādi garantējot gan papildu darba vietas, gan pienesumu valsts ekonomikai.

Tāpat “Sargs.lv” jau rakstīja, ka 12. decembrī interesi pievienoties “Patria” jauno 6x6 bruņu transportlīdzekļu projektam oficiāli puda arī Zviedrijas Aizsardzības ministrija. Dalība projektā ir atvērta arī citām valstīm un, kā informē “Patria Group”, interesi izrādījuši vēl atsevišķi Eiropas Savienības sabiedrotie.

Uz jautājumu, vai uzņēmums “Patria Latvia” pēc tam, kad būs izpildījis Nacionālo bruņoto spēku pasūtījumu, 6x6 transportlīdzekļus Latvijā varētu ražot arī citu valstu vajadzībām, U. Romanovs atbild, ka par to vēl pārāgri spriest. Tas galvenokārt būšot atkarīgs, cik un kuras valstis šajā projektā būs iesaistītas.

“Es pieņemu, ka mūsu uzņēmumā izveidotā ražošanas kapacitāte tiks izmantota arī citu valstu pasūtījumu nodrošināšanai,” viņš saka, piebilstot, ka tie Latvijas uzņēmumi, kuri jau pašlaik ražo detaļas jaunajiem 6x6 transportlīdzekļiem, to varēs turpināt darīt arī pēc tam.

Tāpat U. Romanovs izsaka pateicību Cēsu novada pašvaldībai par līdzšinējo atbalstu un cer uz aktīvu sadarbību arī nākotnē, lai jaunā infrastruktūra varētu tapt bez aizkavēšanās. Viņš atzīst, ka šāda mēroga ražotnes izveide Cēsīs ir labs ieguldījums gan konkrētā reģiona attīstībā, gan Latvijas ekonomikā kopumā. Tāpat uzņēmuma atrašanās vieta Vidzemes sirdī ir svarīga arī no taktiskā un operacionālā viedokļa – tā kā ar jaunajiem “Patria” 6x6 transportlīdzekļiem tiks aprīkotas arī Zemessardzes vienības, tad svarīgi, ka Zemessardzes 2. Vidzemes un 3. Latgales brigāde atrodas salīdzinoši netālu.

“Pirmkārt, mēs būsim tuvāk Zemessardzei. Otrkārt, patriotisma faktors. Domāju, ka cēsinieki būs lepnī par to, ka šo transportlīdzekļu ražošana notiks tieši Cēsīs,” rezumē Uģis Romanovs.

Foto: Juris Stoļarovs/Aizsardzības ministrija